Parlamentul European
2019-2024

Comisia pentru afaceri externe

2023/2052(INI)

24.10.2023

PROIECT DE RAPORT

referitor la recomandarea Parlamentului European adresată Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate privind situația din Siria (2023/2052(INI))

Comisia pentru afaceri externe

Raportoare: Nathalie Loiseau

CUPRINS

Pagina

PROIECT DE RECOMANDARE A PARLAMENTULUI EUROPEAN 3

PROIECT DE RECOMANDARE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

adresată Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate privind situația din Siria (2023/2052(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere articolul 118 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A9-0000/2023),

A. întrucât procesele de la Geneva și Astana au eșuat, având în vedere refuzul continuu al regimului sirian de a negocia în mod serios o soluție politică cu opoziția;

B. întrucât, din 2011, jumătate de milion de sirieni au murit și 14 milioane au fost strămutați din cauza acțiunilor violente ale grupărilor armate și teroriste, dar în principal ca urmare a represiunii feroce exercitate de regimul sirian cu ajutorul aliaților săi împotriva propriului popor; întrucât această represiune a inclus utilizarea repetată a armelor chimice, a bombelor incendiare, a butoaielor cu exploziv, a rachetelor și a bombardamentelor aeriene convenționale asupra civililor; întrucât cel puțin 150 000 de sirieni sunt dați dispăruți din sistemul de tabere de concentrare al regimului, iar familiile nu au fost încă informate cu privire la soarta rudelor lor;

C. întrucât actorii străini autoritari, mai ales Rusia, miliția Wagner, Hezbollah și Iranul, joacă un rol distructiv pentru țară din 2011 și întrucât regimul sirian nu controlează întregul teritoriu național și se poate menține doar cu sprijinul acestor actori străini;

D. întrucât Turcia se implică în mod periodic în acțiuni armate la scară largă pe teritoriul sirian;

E. întrucât ISIS a comis crime împotriva umanității, inclusiv genocid, pe teritoriile aflate temporar sub controlul său înainte de acțiunea coaliției internaționale;

F. întrucât activele a 289 de persoane și 70 de entități direct implicate în represiunea împotriva populației fac obiectul unor sancțiuni europene;

G. întrucât, ca urmare a obstrucționării continue a Rusiei în cadrul Consiliului de Securitate al ONU, se menține deschis un singur punct de trecere pentru furnizarea de ajutor umanitar internațional între Turcia și zonele care nu sunt controlate de regim;

H. întrucât mai multe țări din regiune au început un proces de normalizare a relațiilor cu regimul sirian, ceea ce a dus la reintegrarea Siriei în Liga Arabă;

I. întrucât Uniunea Europeană și statele sale membre au fost cel mai mare donator pentru persoanele afectate de conflict începând din 2011, contribuind cu 30 de miliarde EUR; întrucât ajutorul european promis pentru conferința de la Bruxelles din iunie 2023 se ridică la 3,8 miliarde EUR dintr-un total de 5,6 miliarde EUR; întrucât Uniunea și statele membre au oferit asistență de urgență în timpul cutremurului din Siria, iar la

23 februarie 2023, UE a decis să aplice o derogare umanitară temporară de la sancțiuni pentru a facilita furnizarea de ajutor victimelor;

J. întrucât statul sirian nu răspunde suficient nevoilor de bază ale populației, situația economică a țării este extrem de precară, iar Siria s-a transformat într-un narco-stat,

1. recomandă Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, în politica lor privind Siria:

Procesul politic

(a) să reamintească sprijinul UE pentru aspirațiile democratice siriene care persistă în țară, în pofida unei represiuni totale din partea regimului de la protestele pașnice din 2011, cu asistență militară și financiară decisivă din partea Iranului și a Rusiei pentru menținerea puterii clanului Assad;

(b) să sublinieze responsabilitatea specială a regimului pentru moartea a jumătate de milion de civili, distrugerea țării, strămutarea majorității populației, torturarea și dispariția a 150 000 de persoane în sistemul taberelor de concentrare, utilizarea armelor chimice împotriva civililor și distrugerea sistematică a oricărei opoziții pașnice;

(c) să se opună oricărei normalizări cu regimul Assad fără evoluții profunde și verificabile în ceea ce privește punerea în aplicare a Rezoluției 2254 (2015) a Consiliului de Securitate al ONU, inclusiv eliberarea deținuților politici, informarea familiilor victimelor cu privire la soarta dispăruților și încetarea oricăror atacuri și obstacole în calea ajutorului umanitar;

(d) să sublinieze că, în pofida deciziei suverane a unor state arabe de a readmite Siria în Liga Arabă, regimul sirian nu oferă niciun indiciu că dorește să combată traficul de narcotice originar din țară și care afectează întreaga regiune; să condamne familia Assad și aliații săi, inclusiv Hezbollah, pentru drogurile Captagon, a căror valoare de piață este estimată la 57 de miliarde USD; să ia act de faptul că fratele lui Bashar Al-Assad comandă unitatea armatei responsabilă de facilitarea producției acestuia;

(e) să sublinieze că represiunea, neglijența și corupția regimului sunt cauzele situației economice, nu sancțiunile europene specifice împotriva persoanelor și entităților implicate în represiune;

(f) să ofere rapid organizațiilor umanitare internaționale de încredere derogări solide, ample și clare; să armonizeze, pe cât posibil, interpretarea de către statele membre a Regulamentului privind măsurile restrictive în Siria și aplicarea Rezoluției 2664 (2022) a Consiliului de Securitate al ONU privind ajutorul umanitar;

(g) să salute curajul protestatarilor din orașele Souweïda și Deraa, care, din august 2023, s-au exprimat din nou în mod pașnic împotriva regimului Assad;

Securitate

(h) să regrete prezența continuă pe teritoriul sirian a sute de baze și miliții iraniene și

ruseşti; să îşi exprime îngrijorarea cu privire la exploatarea economică a ţării de către puteri străine agresive;

(i) să condamne atacurile forţelor turce şi ocuparea de către acestea a teritoriilor siriene din nord; să dea dovadă de preocupare privind persistenţa opoziţiei islamiste radicale în provincia Idlib; să sprijine menţinerea coaliţiei internaţionale împotriva Statului Islamic, care rămâne activă în Siria, în ciuda înfrângerilor semnificative;

(j) să sublinieze rolul forţelor democratice siriene în lupta împotriva Da'esh;

(k) să îndemne statele membre să continue repatrierea resortisanţilor lor care se află în taberele de prizonieri jihadişti de la Al-Hol şi Roj şi să îi judece pentru crimele comise;

(l) să intensifice eforturile de combatere a dezinformării ruseşti cu privire la Siria, în special în limba arabă;

Combaterea impunităţii

(m) să sublinieze că lupta împotriva impunităţii în Siria este un imperativ moral şi politic pentru Europa; să salute progresele judiciare ale echipei comune franco-germane de anchetă pentru cele 11 000 de corpuri ale victimelor torturii identificate în raportul César, suspendarea Siriei din Organizaţia Internaţională pentru Interzicerea Armelor Chimice şi progresele înregistrate în Germania, Franţa şi Suedia în ceea ce priveşte aducerea infractorilor sirieni în faţa justiţiei;

(n) să solicite un schimb automat de informaţii între toate statele membre cu privire la criminalii de război a căror cerere de azil este respinsă în temeiul articolului 1 secţia F din Convenţia privind statutul refugiaţilor;

(o) să solicite punerea în comun a expertizei şi a interpreţilor între autorităţile judiciare şi poliţieneşti, cu un procuror desemnat în fiecare stat pentru crime împotriva umanităţii; să solicite ca bursele europene să fie alocate în mod specific sirienilor care doresc să beneficieze de formare juridică;

(p) să invite statele membre să instituie un fond european pentru victimele crimelor împotriva umanităţii din Siria, prin dezvoltarea unui cadru juridic care să permită transferul către familiile victimelor al fondurilor îngheţate legate de bunurile dobândite în mod necorespunzător ale regimului sirian;

(q) să salute adoptarea rezoluţiei Adunării Generale a ONU din 29 iunie 2023 de înfiinţare a unei instituţii pentru persoanele dispărute în Siria, precum şi finanţarea continuă a mecanismului internaţional, independent şi imparţial pentru a sprijini investigarea celor mai grave crime comise în Siria începând din 2011;

Ajutor umanitar şi refugiaţi

(r) să invite comunitatea internaţională, la conferinţa de la Bruxelles din 2024, să îşi mărească de urgenţă asistenţa umanitară acordată celor 15,3 milioane de sirieni care depind zilnic de aceasta; să insiste asupra accesului la apă curată, educaţie şi sprijin

bugetar pe termen lung, adaptat nevoilor femeilor; să reamintească faptul că UE este cel mai mare contribuitor în această privință; să salute eforturile continue ale Libanului, Iordaniei, Turciei și Irakului de a găzdui 6 milioane de refugiați în condiții economice dificile;

(s) să condamne încercările sistematice ale regimului sirian de a redirecționa ajutorul umanitar internațional și transferul către miliții, precum și manipularea ratelor de schimb cu scopul de a capta cea mai mare parte a ajutorului în teritoriile aflate sub controlul său;

(t) să condamne cu fermitate nenumăratele vetouri ale Rusiei împotriva acordării de ajutor populației din nord; să denunțe încă o dată încercările sale de a submina imaginea Căștilor albe;

(u) să reamintească faptul că Siria nu poate fi considerată, integral sau parțial, o țară sigură pentru întoarcerea resortisanților săi refugiați în Europa, care au fugit din calea crimelor regimului și riscă tortura și dispariția forțată în cazul în care se întorc în Siria;

2. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta recomandare Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și să o traducă și să o publice în limba arabă.